Гайдук, В. А. Стимулювання банками конкуренції на регіональному рівні [Текст] / В. А. Гайдук // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : зб. тез доп. II Міжнародної науково - практичної конференції (31 травня – 1 червня 2007 р.) / Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". – Суми, 2007. – С. 102-103.

В.А. Гайдук, *Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України*

СТИМУЛЮВАННЯ БАНКАМИ КОНКУРЕНЦІЇ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Принципи і методи формування цін у ЖКГ в умовах централізованої економіки формувалися на основі того, як вони визначалися на підприємстві, тобто у виробництві. Такий підхід неминуче призводив до того, що за базу цін приймалися витрати на виробництво. Звідси – панування в сфері житлово-комунальних послуг витратного методу ціноутворення, що зазнавав критики ще в умовах планової економіки.

При сформованому нормативно-витратному підході ЖКГ потрібно приблизно 18 % середнього доходу родин, що користуються основним набором житлово-комунальних послуг у державному, муніципальному і багатоквартирному приватному житловому фонді. На субсидування ЖКГ спрямовується від 40 до 80 % ресурсів місцевих бюджетів і значна частка бюджетів суб'єктів України.

Витратний механізм є одним із ключових моментів, що заважають реформуванню галузі. Реформування житлово-комунального господарства припускає зміну системи управління й обслуговування житлового фонду з метою зниження витрат. Саме за рахунок зниження собівартості, а не за рахунок вульгарного підвищення тарифів пропонується виключити бюджетні дотації. Конкуренція є необхідним елементом у створенні протизатратного механізму, що стимулює зниження собівартості надання послуг і підвищення їхньої якості, тому що саме конкуренція змушує різні підприємства шукати шляхи зниження витрат і підвищення якості наданих послуг, витісняючи з цього сектора ті підприємства, які не в змозі це зробити.

Стимулювати розвиток конкурентного середовища можна через конкурсні добори, використовуючи при цьому спеціальну процедуру, що забезпечує їхню відкритість і об'єктивність, що, у свою чергу, створює усі необхідні передумови для вибору найкращої з наявних організацій. Саме механізм конкурсного добору здатний систематично усувати з цієї сфери діяльності найменш ефективно працюючі організації, заміняючи їх іншими – більш перспективними.

Серйозний вплив на розвиток конкурентного середовища в житлово-комунальній сфері здійснює зростання кількості товариств власників житла (ТВЖ). Це обумовлено тим, що ТВЖ як реальні власники найбільше зацікавлені в раціональному використанні наявних у них ресурсів (надання якісних послуг за мінімальними цінами). З іншого боку, наявність достатньо великої кількості власників збільшує необхідність введення систематичного контролю за дотриманням єдиних стандартів стану житлового фонду незалежно від того, хто є власником даного житла.

Найважливішим напрямком розвитку конкуренції є розмежування функцій власника – керуючої організації (замовника) і організації, що надає послуги (підрядники).

Таким чином, конкуренція на ринку житлових послуг сприяє розвитку альтернативних форм управління житловим фондом, що дозволить знизити витрати, а відповідно і вартість послуг, що стануть доступними для більшої частини населення. А це, у свою чергу, означає зменшення соціальних виплат і зниження навантаження на місцевий бюджет.